

บทที่ 6

บทสรุป

การศึกษาเรื่อง “อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างประเทศที่มีต่ออัตลักษณ์ของวัยรุ่นไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีดนตรีญี่ปุ่น” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและแนวโน้มของความสนใจดนตรีญี่ปุ่นของวัยรุ่นไทยในฐานะที่เป็นกิจกรรมการบริโภค ศึกษาว่ากิจกรรมและแนวโน้มความสนใจดนตรีญี่ปุ่นของวัยรุ่นมีความเกี่ยวข้องกับอย่างไรกับความสำนึกอัตลักษณ์ของพวกเขา โดยมุ่งความสนใจไปที่พฤติกรรมอันเป็นลักษณะของกระบวนการที่พัฒนาไปสู่การกลายเป็นคนนิยมดนตรีญี่ปุ่น และพฤติกรรมความนิยมดนตรีญี่ปุ่นของวัยรุ่นได้ก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนการแสดงออกซึ่งอัตลักษณ์ใหม่อย่างไร โดยกลุ่มกรณีศึกษาที่ใช้ในการวิจัยเป็นวัยรุ่นผู้หญิงที่นิยมดนตรีญี่ปุ่น อายุของวัยรุ่นตั้งแต่ 12 – 18 ปี เป็นกลุ่มที่เกิดจากการรวมกันด้วยเหตุผลที่นิยมดนตรีญี่ปุ่นเหมือนกัน 4 กลุ่ม รวมทั้งหมด 17 คน ศึกษาแบบเจาะลึกถึงประวัติการพัฒนากลายมาเป็นคนนิยมดนตรีญี่ปุ่น กิจกรรมยามว่างที่ทำเป็นประจำก่อนเป็นคนนิยมดนตรีญี่ปุ่น หนทางที่ทำให้รู้จักกับดนตรีญี่ปุ่น เหตุผลที่ทำให้เกิดความนิยมดนตรีญี่ปุ่น ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายหลังการเป็นคนนิยมดนตรีญี่ปุ่นแล้ว

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า

1. วัยรุ่นเพศหญิงมีพฤติกรรมการแสดงออกเรื่องการรวมกลุ่มเพื่อนที่มีความนิยมดนตรีญี่ปุ่นเหมือนกันและแสดงตัวตนในที่พื้นที่ของสังคมมากกว่าวัยรุ่นเพศชาย โดยแทบจะไม่มีวัยรุ่นเพศชายที่มารวมกันเป็นกลุ่มอยู่ในพื้นที่ร้านดนตรีญี่ปุ่น การมารวมกลุ่มกันที่ร้านดนตรีญี่ปุ่นมีเฉพาะวัยรุ่นผู้หญิงเท่านั้น โดยวัยรุ่นจะมารวมตัวกันที่ร้านในทุกๆวันหยุดและทำกิจกรรมต่างๆทั้งที่เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการบริโภคดนตรีญี่ปุ่น เช่น การร่วมฟังดนตรีญี่ปุ่น การสะสมสิ่งของเกี่ยวกับดนตรีญี่ปุ่น หรือการไปร่วมงานคอนเสิร์ตและกิจกรรมอื่นๆทั่วไป
2. วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมนิยมดนตรีญี่ปุ่นมีตั้งแต่นักเรียนในระดับมัธยมถึงนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย แต่พบว่าวัยรุ่นที่มารวมกันที่ร้านดนตรีญี่ปุ่นส่วนใหญ่จะเป็นวัยรุ่นในระดับมัธยมศึกษามากกว่าวัยรุ่นในระดับมหาวิทยาลัย และการแสดงออกในเรื่องต่างๆทั้งการร่วมฟังดนตรี การสะสมข้าวของ หรือการไปงานคอนเสิร์ตก็มีอัตราของนักเรียนมัธยมมากกว่านักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย

3. พฤติกรรมความนิยมดนตรีญี่ปุ่นของวัยรุ่นทั้งพฤติกรรมการเลียนแบบ และพฤติกรรมแสวงหาความโดดเด่น เกิดจากอิทธิพลของกลุ่มอ้างอิง คือ

กลุ่มอ้างอิงเชิงบรรทัดฐาน ได้แก่ เพื่อน ที่ น้อย และญาติพี่น้องที่ใกล้ชิด บุคคลเหล่านี้ก่อให้เกิดวัยรุ่นเลียนแบบการฟังดนตรีญี่ปุ่นที่พวกเขามีโอกาสเห็นเป็นประจำ

กลุ่มอ้างอิงเชิงสถานภาพ ได้แก่ นักร้อง และเพื่อนที่วัยรุ่นอยากเข้ากลุ่มด้วย บุคคลเหล่านี้ก็ก่อให้เกิดวัยรุ่นเลียนแบบพฤติกรรมความนิยมดนตรีญี่ปุ่นเช่นเดียวกับกลุ่มอ้างอิงเชิงบรรทัดฐาน

กลุ่มอ้างอิงเชิงเปรียบเทียบ ได้แก่ เพื่อนที่โรงเรียน และเด็กวัยรุ่นทั่วไปโดยเฉพาะที่สยาม วัยรุ่นพยายามแสดงออกถึงความโดดเด่นจากการบริโภคดนตรีญี่ปุ่นให้ต่างออกไปจากบุคคลเหล่านี้

4. สื่อสารสนเทศต่างๆ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือนิตยสารดนตรีญี่ปุ่น และอินเทอร์เน็ต สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมความนิยมดนตรีญี่ปุ่นและการแสดงอัตลักษณ์ของวัยรุ่นที่ผันแปรไปตามสัญญาณที่สื่อสารผ่านสื่อเหล่านั้น

ผลการวิจัยให้คำตอบได้ว่า กระบวนการของสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง พัฒนาอยู่เรื่อยๆ โดยเฉพาะการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า จนทำให้การติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนกันของวัฒนธรรมจากสังคมต่างๆ ทั่วโลกเกิดขึ้นได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว จนดูเหมือนพื้นที่ต่างๆ บนโลกไม่มีพรมแดนของรัฐ-ชาติกีดกันซึ่งกันและกันอีกต่อไป ดังที่มีการเรียกโลกยุคนี้ว่า ยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร หรือ ยุคโลกาภิวัตน์ โครงสร้างของสังคมโลกาภิวัตน์ที่คนทั่วโลกติดต่อกันได้สะดวกเช่นนี้ ทำให้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นที่ใดที่หนึ่งสามารถเชื่อมโยง ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงในส่วนอื่นๆ ได้อย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยง กระบวนการอัตลักษณ์ของคนๆ หนึ่งที่อิงและอาศัยบริบททางสังคมและวัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดค่านิยม ความเชื่อ บรรทัดฐานต่างๆ ที่เป็นแนวทางสู่รูปแบบการดำเนินชีวิต มิใช่บุคคลจะอิงอยู่กับแต่บริบทสังคมวัฒนธรรมในท้องถิ่น ชุมชนของตนเพียงอย่างเดียวแล้ว หากแต่ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่คนๆ หนึ่งต้องเข้าร่วมมีตั้งแต่ปฏิสัมพันธ์ในสังคมระดับจุลภาคภายในครอบครัว จนไปถึงระดับมหภาคของสังคมโลก

สังคมในปัจจุบันเป็นสังคมของเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ระบบเศรษฐกิจแห่งการแข่งขันเพื่อหวังผลกำไรสูงสุด ธุรกิจที่ทำกำไรได้ดีในยุคนี้เป็นธุรกิจที่เน้นการทำให้เกิดการบริโภคซ้ำ ถึ่ๆ อันได้แก่ธุรกิจบริการชั้นสูงต่างๆ รวมทั้งธุรกิจด้านความบันเทิงทุกประเภท เน้นสินค้าที่ซื้อและใช้สะดวก ผู้บริโภคใช้เวลาในการบริโภคแต่ละครั้งไม่นานมากนัก และต้องซื้อใหม่อยู่เรื่อยๆ เพลง เป็นตัวอย่างที่ดีแห่งความสำเร็จของธุรกิจในยุคนี้ สื่อมวลชนได้ใส่ "สัญญาณ" ต่างๆ ไว้ในเพลง ที่ทำให้ง่ายต่อการจดจำ ดึงดูดความสนใจด้วยการเสนอภาพที่ดูโดดเด่น เห็นอความเป็นจริง เป็น

สิ่งที่คนปรารถนา จังหวะและทำนองของดนตรีกล่อมเกลาคความรู้สึกและอารมณ์ของคนฟังให้จินตนาการไปต่าง ๆ นานาเหมือนอยู่ในความฝัน การฟังดนตรีเป็นรูปแบบการใช้เวลาว่างอย่างหนึ่งที่เป็นสัญลักษณ์ของวัยรุ่น ดนตรีแต่ละประเภทจะแบ่งกลุ่มคนฟังเป็นกลุ่มย่อยได้แตกต่างกันไป ดนตรีร็อคเป็นดนตรีที่กลุ่มคนฟังส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่น

ดนตรีร็อคญี่ปุ่นที่แพร่เข้ามาในสังคมไทย เริ่มขยายศูนย์กลางของการแพร่กระจาย ณ จุดที่ทันสมัยที่สุด เป็นแหล่งรวมของวัยรุ่น นั่นคือ สยามสแควร์ กลุ่มคนที่มีโอกาสบริโภคสินค้าที่เป็นกิจกรรมยามว่างจากต่างประเทศก่อนคนกลุ่มอื่นๆ ได้แก่กลุ่มวัยรุ่นที่มาจากชนชั้นกลางเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากชนชั้นกลางเป็นบุคคลที่มีเวลาว่างหลังเลิกเรียนมาก ไม่ต้องมีภาระอย่างอื่นรบกวน จึงมีโอกาสได้บริโภคสื่อต่างๆ ที่เข้าสู่สังคมที่ตนอาศัยอยู่

การกลายเป็นคนนิยมดนตรีญี่ปุ่นของวัยรุ่น กลุ่มคนที่เป็บริบทของวัยรุ่นมีบทบาทมากในการนำวัยรุ่นให้รู้จักดนตรีญี่ปุ่น ปกติวัยรุ่นจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนมากกว่าอยู่กับครอบครัว ดังนั้นเพื่อนจึงมีอิทธิพลมากต่อการเรียนรู้สิ่งต่างๆ วัยรุ่นที่รู้จักรู้จักดนตรีญี่ปุ่นโดยการแนะนำของเพื่อน พี่ น้อง และญาติที่สนิทสนมกัน สื่อต่างๆ ได้แก่ วิชยุ โทรทัศน์ หนังสือ นิตยสาร และอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งที่เชื่อมโลกของดนตรีญี่ปุ่นให้เข้ามาอยู่ในโลกของวัยรุ่นได้อย่างเสรี ผู้ผลิตดนตรีสามารถใช้เทคนิคจากเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้กลายเป็นความงามแบบมีสุนทรียะได้ ถือเป็นความก้าวหน้าของเทคโนโลยีโดยแท้ กลุ่มวัยรุ่นที่ชื่นชอบดนตรีญี่ปุ่นตั้งแต่ครั้งที่ได้ฟังต่างกล่าวเหมือนๆ กันว่า ดนตรีญี่ปุ่นเป็นดนตรีที่ฟังแล้วมีความไพเราะ จังหวะและทำนองของดนตรีมีความสวยงามและน่าติดตาม พวกเขาฟังดนตรีที่ดนตรีมีความเป็นสุนทรียะ ไม่จำเป็นต้องเข้าใจความหมายของภาษาที่แต่งดนตรี แต่ก็เข้าใจความหมายของดนตรีได้ ดนตรีญี่ปุ่นทำให้เขาได้คิด ได้จินตนาการจากภาษาที่ไม่รู้ จากจังหวะ จากท่วงทำนอง เป็นการปลดปล่อยเรื่องราวจากโลกในความเป็นจริงสู่โลกแห่งความฝัน วัยรุ่นที่ฟังดนตรีญี่ปุ่นเหล่านี้ต่างคาดหวังว่าหลังจากการฟังดนตรีญี่ปุ่นแล้วพวกเขาจะได้รับความรื่นรมย์ ทำให้รู้สึกสบายจิตใจ เป็นการค้นหาสิ่งแปลกใหม่ เพิ่มสีสันให้กับชีวิต

กลุ่มวัยรุ่นที่เกิดความนิยมดนตรีญี่ปุ่นแล้วเหล่านี้ ดูเหมือนจะเป็นวัยรุ่นที่มีความพร้อม มาจากชนชั้นกลางของสังคมจะบริโภคสื่อไหนเมื่อไหร่ก็ได้ หากแต่ความจริงไม่ได้เป็นอย่างนั้นเสียเลยทีเดียว เนื่องจากดนตรีญี่ปุ่นในสังคมไทยเป็นฐานะของดนตรีที่อยู่ในวัฒนธรรมย่อยวัฒนธรรมหนึ่งของสังคมเท่านั้น วัยรุ่นจะไปฟังดนตรีญี่ปุ่นที่โรงเรียนก็ถูกเพื่อนส่วนใหญ่ที่โรงเรียนซึ่งไม่ได้นิยมฟังดนตรีญี่ปุ่นมองพวกเขาเหมือนเป็นคนแปลก ชอบคิด ชอบทำอะไรไม่เหมือนคนอื่น หรือเมื่อวัยรุ่นจะกลับมาฟังที่บ้าน คนในครอบครัวก็มักจะมองว่า ดนตรีร็อคที่วัยรุ่นฟังอาจจะนำวัยรุ่นไปสู่พฤติกรรมที่ไม่ฟังปรารถนาของสังคมได้ เช่น การแต่งตัวแปลกประหลาดที่ไม่เหมือนกับค่านิยมของสังคมส่วนใหญ่ การติดยาเสพติด หรือแม้แต่อาจทำให้วัยรุ่นจินตนาการไปถึงการคิด

สั้นฆ่าตัวตายได้ ประกอบกับพฤติกรรมการฟังดนตรีของวัยรุ่น วัยรุ่นมักจะเปิดดนตรีฟังด้วยเสียงที่ดังมาก ผู้ใหญ่มักจะไม่พอใจกับพฤติกรรมเหล่านี้ของวัยรุ่น เป็นเหตุให้วัยรุ่นต้องหาพื้นที่ส่วนตัวสำหรับการฟังดนตรี ห้องนอนเป็นที่ที่ดีที่สุดเมื่อวัยรุ่นอยู่บ้าน

ภาวะที่ต้องต่อสู้ต่อรองกับครอบครัว สังคมรอบข้างที่มักจะปิดกั้นการใช้พื้นที่ในการฟังดนตรีที่โปรดปราน เพื่อพิชิตพื้นที่ทางสังคม วัยรุ่นต้องการประกาศอาณาเขตแห่งความเป็นตัวของตัวเอง พื้นที่สาธารณะที่บรรดาวัยรุ่นผู้นิยมดนตรีญี่ปุ่นสามารถมารวมตัวกันได้ สถานที่ที่เป็นอิสระสำหรับวัยรุ่น ย่านการค้า “สยาม” วัยรุ่นผู้นิยมดนตรีญี่ปุ่นสามารถมาหาซื้อสินค้าหรือข้าวของเกี่ยวกับดนตรีญี่ปุ่นได้ที่สยาม ไม่เพียงเท่านั้น เมื่อสยามคือที่ที่วัยรุ่นได้มารู้จักกันแล้ว พลังกลุ่มที่เกิดจากคนที่มีอุดมการณ์หรือแนวคิดในการดำเนินชีวิตในรูปแบบเดียวกัน ก่อให้เกิดการสรรค์สร้างพิธีกรรมเพื่อแสดงความเป็นตัวตนของตน ของกลุ่มคนนิยมดนตรีญี่ปุ่น ทุกปีที่วัยรุ่นผู้นิยมดนตรีญี่ปุ่นจะจัดงานคอนเสิร์ตขึ้นปีละ 2 – 3 ครั้ง เพื่อประกาศและเรียกร้องตำแหน่งแห่งที่ทางสังคมของคนนิยมดนตรีญี่ปุ่น ในวันที่เหล่าวัยรุ่นผู้นิยมดนตรีญี่ปุ่นจะออกมาแต่งกายเลียนแบบนักร้องญี่ปุ่นชนิดที่สีเส้นของเสื้อผ้า หน้าตา ทรงผมได้ถอดออกมาจากตัวนักร้องคนที่ตนโปรดปราน วัยรุ่นบางกลุ่มก็ออกมาตั้งวงดนตรี ร้องเพลงของนักร้องญี่ปุ่น ออกลีลาท่าทางต่างๆ เหมือนอย่างกับว่าเป็นนักร้องคนนั้นๆจริงๆ วันนี้เป็นวันที่วัยรุ่นต่างรู้สึกว้า “ความเป็นตัวตน” ของพวกเขาได้แสดงออกมา นอกจากการได้แสดงตัวตนในวันพิเศษอย่างนี้แล้ว ในวันธรรมดาที่วัยรุ่นได้มารวมกันที่สยาม วัยรุ่นก็ได้ประกาศความเป็นตัวตนของความเป็นคนนิยมดนตรีญี่ปุ่น ด้วยการใส่เสื้อผ้าในสไตล์ญี่ปุ่นบ้าง การใช้ข้าวของที่มีสัญลักษณ์เกี่ยวข้องกับดนตรีญี่ปุ่น และนำไปสู่ความสืบเนื่องที่จะเรียนรู้ความเป็นญี่ปุ่นในรูปแบบต่างๆ เช่น ภาษาญี่ปุ่น การดูญี่ปุ่น อาหารญี่ปุ่น เป็นต้น

อัตลักษณ์ต่างๆที่วัยรุ่นผู้นิยมดนตรีญี่ปุ่นเหล่านี้แสดงออกมา เป็นเพราะการเรียนรู้จากประสบการณ์ในชีวิตของวัยรุ่น สภาพแวดล้อมที่เป็นบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของวัยรุ่นในวันนี้ หล่อหลอมให้ความคิด ความเชื่อ ค่านิยมต่างๆนำพาชีวิตให้เป็นไปในแนวทางที่วัยรุ่นได้คิดแล้วว้าเป็นวิถีทางของเขา วัยรุ่นแต่ละคนไม่อาจมีอัตลักษณ์ที่เหมือนกัน เนื่องจาก การเรียนรู้ในชีวิตของวัยรุ่นแต่ละคนไม่เหมือนกัน แม้แต่วัยรุ่นที่นิยมดนตรีญี่ปุ่นเหมือนกัน มาจากครอบครัวที่ต่างกัน ก็มีอัตลักษณ์ที่ต่างกัน ดังนั้นอัตลักษณ์ของวัยรุ่นไทยผู้นิยมดนตรีญี่ปุ่นที่อยู่ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์นี้ ก็ไม่อาจเหมือนกับอัตลักษณ์ของวัยรุ่นในชนชาติอื่นๆที่มีความนิยมดนตรีญี่ปุ่นได้ทั้งหมดอย่างสิ้นเชิง และในสังคมที่มีความเคลื่อนไหว สังคมที่มีพัฒนาการไปเรื่อยๆ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ที่เกิดจากการคิดค้นของคนในสังคมให้ก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา อัตลักษณ์ของคนๆหนึ่งก็เลื่อนไหลไม่หยุดนิ่งอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน ฟองน้ำซับน้ำได้ แต่ไม่อาจดูดซับน้ำไว้ได้ตลอดไป วันนี้นิยมดนตรีญี่ปุ่นได้ แต่ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องนิยมดนตรีญี่ปุ่นตลอดไป

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง “อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างประเทศที่มีต่ออัตลักษณ์ของวัยรุ่นไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีดนตรีญี่ปุ่น” เราสามารถจะกล่าวได้ว่า ผลการวิจัยที่ได้จากเรื่องนี้มีคุณประโยชน์ที่สำคัญในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์สังคมที่กำลังเป็นอยู่ได้มาก และเป็นประโยชน์ต่อเนื่องไปถึงการคิดพิจารณาเชิงนโยบายหลายประการเช่นกัน กล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

1. เห็นกระบวนการของโลก “ต้นเหตุ” วิธีชีวิตใหม่วัยรุ่น

เมื่อปัจจุบันโลกอยู่ในยุคโลกาภิวัตน์ โลกที่การติดต่อสื่อสารไม่มีพรมแดน สิ่งต่างๆ ทั้งคน สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันหมด การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสิ่งหนึ่งย่อมกระทบต่อสิ่งที่สิ่งนั้นสัมพันธ์ด้วย เช่นเดียวกับการมองปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เราต้องมองอย่างเชื่อมโยง ในการมองกรณีของวัยรุ่นก็เช่นกัน แต่โดยทั่วไป การพิจารณาปัญหาวัยรุ่น คนส่วนใหญ่มักพิจารณากันที่ตัวของวัยรุ่นโดยลืมนมองไปถึงบริบทที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นนั้น ทำให้ตัดลิ้นกันไปได้ว่าวัยรุ่นเอง คือ “ต้นเหตุ” ของปัญหา หากเมื่อมีมุมมองเช่นนี้ก็ทำให้การคิดนโยบายเกี่ยวกับวัยรุ่น มุ่งไปที่ตัววัยรุ่นเป็นสำคัญ กำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ ให้พวกเขาปฏิบัติตาม การปฏิบัติเช่นนี้ก็เหมือนเป็นการแก้ปัญหที่ไม่ตรงจุด และเป็นการแก้ปัญหที่ปลายเหตุ ปัญหาก็จะเรื้อรัง ไม่จบ แต่ถ้าได้วิเคราะห์ถึงบริบทความสัมพันธ์ทางสังคม การกลายมาเป็นวัฒนธรรมบริโภคนิยมของวัยรุ่นในวันนี้ มันมีกระบวนการที่สืบเนื่องเชื่อมโยงอยู่กับโครงสร้างของสังคมที่ใหญ่กว่านั้น มันเชื่อมโยงกันหมดทั้งกระบวนการทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรม กระบวนการพัฒนาประเทศภายใต้สังคมทุนนิยม กระบวนการโลกาภิวัตน์ วัยรุ่นไทยมีโอกาสดูเห็นและลอกเลียนแบบวัฒนธรรมต่างประเทศที่แพร่เข้ามาผ่านสื่อ พฤติกรรมวัยรุ่นสัมพันธ์กับโครงสร้างสังคมที่วัยรุ่นเกี่ยวข้องอยู่ การเข้าใจความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างวัยรุ่นกับโครงสร้างเหล่านี้ต่างหากที่สำคัญ และหากเข้าใจมโนทัศน์นี้ได้ก็จะทำให้เข้าใจสภาวะต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่นได้ดียิ่งขึ้น

2. มองวัยรุ่นอย่างเข้าใจ

กระบวนการโลกาภิวัตน์ในปัจจุบันที่มุ่งเน้นกลไกตลาดเป็นตัวที่มีบทบาทมากกว่าด้านอื่นๆ จึงทำให้ระบบเศรษฐกิจในตลาดแบบทุนนิยม เป็นกระบวนการที่สร้างให้คนส่วน

ใหญ่ในสังคมกลายเป็น "ผู้บริโภคร" โดยผู้ผลิตในระบบตลาดทุนนิยมพยายามทำให้คนส่วนใหญ่ที่มีฐานะเป็นผู้บริโภคเป็นแต่เพียง "ผู้ตั้งรับ" คอยตอบสนององกลไกของระบบนี้ วิทยุรุ่นเป็นกลุ่มบุคคลที่ได้รับความเข้าใจว่าง่ายต่อการสร้างให้เป็นเหยื่อ เพราะคนวัยนี้มีความอ่อนไหว ขณะที่พวกเขา กำลังหาความมั่นคงให้จิตใจ ตลาดก็พยายามผลิตเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจวิทยุรุ่นออกมามากมายให้ วิทยุรุ่นเลือก ในฐานะวิทยุรุ่น หากเรามองจากมุมที่เป็นวิทยุรุ่น วิทยุรุ่นเหล่านี้ไม่ได้คิดว่าพวกเขาเป็นเพียงแค่ "เหยื่อ" แต่เขาทุกคนคือผู้มีบทบาทสำคัญมาก โดยเฉพาะมีบทบาทต่อตลาดในระบบทุนนิยม วิทยุรุ่นถือว่าเขาต่างหากที่ เป็นผู้เลือก เมื่อสิ่งที่วิทยุรุ่นได้เรียนรู้และตีคุณค่าแล้วว่าเป็นสิ่งที่พึงปรารถนา เขาจึงเลือกเป็น เลือกทำในสิ่งเหล่านั้น และบริบทสังคมวัฒนธรรมที่วิทยุรุ่นมีปฏิสัมพันธ์ด้วยนั้นแหละที่ทำให้วิทยุรุ่นได้เรียนรู้และตีคุณค่า การเข้าใจมโนทัศน์นี้ข้อลักษณะวิทยุรุ่นจะเป็นแนวทางที่จะช่วยกันคิดหาหนทางที่จะวางรูปแบบของสังคมให้เป็นสังคมที่พึงปรารถนาได้ด้วยความเข้าใจในความเป็นตัวตนของแต่ละฝ่าย

ข้อเสนอแนะต่อแนวคิดพิจารณาเชิงนโยบาย

1. เปลี่ยนมุมมองปัญหา และวิธีแก้โดยแสวงหาความร่วมมือจาก "วิทยุรุ่น"

การพิจารณาเรื่องวิถีการดำเนินชีวิตของวิทยุรุ่นและประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องของดังกล่าวมาแล้ว จะเป็นแนวทางเพื่อการขยายความเข้าใจของสังคมในการรวมพลังกันฟันฝ่ากระแสของโลกาภิวัตน์ แม้ว่าสังคมจะมีความตระหนักร่วมกันถึงสภาวะที่กำลังเกิดขึ้นอยู่แล้ว แต่หากหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆของสังคมจะคิดแก้ไขปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับวิทยุรุ่น หน่วยงานหรือองค์กรสังคมต่างๆจะต้องตระหนักด้วยว่าองค์กรจะวางนโยบายในการแก้ไขปัญหาจากมุมมองของผู้กำหนดนโยบายที่อยากเห็นภาพของวิทยุรุ่นมีรูปแบบพฤติกรรมที่พึงปรารถนาจะเป็นแต่เพียงฝ่ายเดียวนั้นไม่สามารถทำได้ เพราะการวางนโยบายเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์นั้นจะต้องเกิดมาจากพื้นฐานความเข้าใจในสิ่งที่ต้องการไปแก้ไขเสียก่อน และต้องอาศัยความร่วมมือกันทุกฝ่าย หากหน่วยงานของรัฐมีความเชื่อมั่นในความมีตัวตนของวิทยุรุ่น พยายามเรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติ เข้าใจจิตวิญญาณของความเป็นวิทยุรุ่น และให้วิทยุรุ่นมีส่วนร่วมในการร่วมพลังสร้างสรรค์ การวางทิศทางจากมุมมองของวิทยุรุ่นเอง การวางนโยบายโดยมองอย่างรอบด้าน มองความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างหลักของสังคมกับ "วิทยุรุ่น" จะช่วยให้การแก้ไขปัญหาสังคมไม่เกิดความตึงเครียด ภาพสังคมที่เคลื่อนไหวก็จะเป็นไปอย่างมีพลวัตแบบราบรื่น นอกจากนั้นไม่เพียงแต่ประสานความร่วมมือระหว่างวิทยุรุ่นกับหน่วยงานนโยบายภายในประเทศเท่านั้น เมื่อโลกไม่สามารถห้ามการติดต่อ ผสมผสานของวัฒนธรรมต่างๆกันได้แล้ว หน่วยงานที่มีส่วนรับรู้และ

รับผิดชอบเกี่ยวกับวัยรุ่นก็ควรจะร่วมมือกันระหว่างประเทศต่างๆด้วย วัยรุ่นจากประเทศต่างๆก็ประสานความคิดสร้างสรรค์สังคมจากมุมมองของวัยรุ่นได้ โดยรูปแบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของวัยรุ่นในการแก้ไขปัญหา อาจเป็นการจัดตั้งกลุ่มเพื่อระดมความคิด แลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือพูดคุยกันถึงปัญหาและความต้องการที่จะเห็นสังคมเป็นไปในอนาคตของวัยรุ่นแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่ม แต่ละประเทศ หากมุมมองจากกลุ่มคนที่เป็นผู้ประสบปัญหาเองจากหลายๆส่วนอันเป็นมุมมองจากความหลากหลายสามารถประสานกันเป็นนโยบายร่วมกันได้ ก็จะเป็นการแก้ปัญหาที่ตรงจุด โอกาสที่จะแก้ปัญหาอย่างประสบผลสำเร็จจะเกิดขึ้นเป็นไปได้สูงกว่าการแก้ปัญหาที่ไม่มองจากคนที่อยู่ในสภาวะของปัญหาเอง

2. ความเชื่อมโยงระหว่างประสบการณ์โลกกับการคิดเชิงทฤษฎี

แนวคิดทฤษฎีที่มีความเป็นนามธรรมจะประยุกต์ใช้ให้เกิดคุณประโยชน์อย่างแท้จริงเมื่อทฤษฎีนั้นอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจปรากฏการณ์ที่แท้จริงของสังคม หน่วยงานในแวดวงวิชาการกับหน่วยงานในแวดวงนโยบายจะต้องร่วมมือกัน สร้างนโยบายที่ผ่านจากประสบการณ์จริงในชีวิตสังคม ปัญหาสภาวะต่างๆในสังคมทุกๆด้านในปัจจุบันเกี่ยวข้องโดยตรงกับทฤษฎีความรู้ทางสังคมศาสตร์ เนื่องจากทุกระบบของโครงสร้างสังคมมีความสัมพันธ์กัน ไม่ใช่ปัญหาทางการเมืองอย่างเดียว ไม่ใช่ปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างเดียว หรือปัญหาสังคมวัฒนธรรมอย่างเดียวเช่นกัน ทฤษฎีทางสังคมศาสตร์สามารถอธิบายความเชื่อมโยงของปัญหาต่างๆได้ การเข้าไปมีบทบาทของนักวิชาการสังคมศาสตร์ในเชิงนโยบายจะช่วยแก้ไขสภาวะวิกฤตสังคมได้อย่างมีความเชื่อมโยง ไม่ใช่แก้ปัญหาเพียงเฉพาะหน้าในเรื่องที่ไม่ต้องการเห็นอยู่เรื่อยไป ต้นตอของปัญหาก็ยังคงอยู่ ปัญหา ก็จะเกิดอยู่อย่างไม่สิ้นสุด หากทุกฝ่ายร่วมแก้ไข ร่วมสร้างสรรค์ ใส่ใจสังคมอย่างลึกซึ้ง คนและสังคมก็จะอยู่อย่างสันติสุข วัฒนา